

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
УКРАЇНЬКО-УГОРСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ УГОРЩИНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

**КАФЕДРАЛЬНИЙ КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

освітньо-професійної програми

«Історія (мова навчання фахових дисциплін – угорська)»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

галузі знань: А4 Освіта

спеціальності: А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

на 2025 / 2026 навчальний рік

УЖГОРОД 2025

З М І С Т

№ блоку	Назва навчальної дисципліни	№ ст.
Вступ		3
I курс (1-2-й семестри) із запропонованого переліку слід обрати чотири позиції		
1	Військова історія Європи	4
2	«Ягеллонська ідея» в минулому і в умовах сучасних викликів	6
3	Нації та національності в Центрально-Східній Європі	8
4	Церква-суспільство-держава: особливості взаємин в Україні	10
5	Міжконфесійні взаємини на Закарпатті в XX ст.	12
6	Соціокультурний простір Закарпаття XX століття	14
7	Україна – країни Балтії: напрями і сфери співпраці	16
8	Становлення і розвиток НАТО та відносини блоку з Україною	19
9	Європейський Союз та Україна	20
10	Становлення і розвиток історичних студій на Закарпатті у XIX – XX ст.	22

ВСТУП

Відповідно до розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.), вибіркові дисципліни – дисципліни вільного вибору студентів для певного рівня вищої освіти, спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Обсяг вибіркових навчальних дисциплін становить не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти.

Каталог містить анотований перелік дисциплін, які пропонуються для обрання здобувачами вищої освіти згідно з навчальним планом відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Затвердженим рішенням Вченої ради ДВНЗ УжНУ, протокол № 2 від 03.03.2020 р.). Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти обирають дисципліни згідно з навчальним планом в строки, визначені Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Обсяг кредитів, які виділені на засвоєння матеріалу вибіркових дисциплін та форми контролю визначено Наказом ректора «Про формування освітніх програм та навчальних планів згідно із затвердженими стандартами вищої освіти» (№ 135/01-04 від 27.05.2021 р.).

Вибір навчальних дисциплін здобувачем вищої освіти створює умови для досягнення таких цілей:

- забезпечення формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії в межах освітньої програми та реалізації принципів студентоцентрованого навчання і викладання;
- поглиблення професійних знань та здобуття додаткових спеціальних фахових компетентностей в межах обраної освітньої програми;
- здобуття загальних та загально-професійних компетентностей в межах спеціальності, споріднених спеціальностей певної галузі знань;
- ознайомлення з сучасними науковими дослідженнями в інших галузях знань;
- розширення та поглиблення результатів навчання за загальними компетентностями.

Відповідно до цілей, здобувачу вищої освіти пропонується реалізувати свій вибір наступними шляхами:

1) шляхом вибору однієї дисципліни із переліку вибіркових дисциплін фахового або соціогуманітарного спрямування навчального плану освітньої програми, на якій навчається здобувач (здобувачу пропонується на навчальний рік перелік із кількох альтернативних дисциплін, з яких він обирає одну);

2) вибору дисципліни із каталогу вибіркових дисциплін Університету, до якого входять дисципліни світоглядного характеру та професійно-орієнтовані дисципліни різних спеціальностей, запропоновані кафедрами для набуття та розвитку здобувачами соціальних навичок (softskills);

3) вибору навчальних дисциплін в іншому закладі вищої освіти в рамках реалізації права здобувачів вищої освіти на академічну мобільність.

Процедура обрання дисципліни Для здобувачів, які навчаються за освітніми програмами другого (магістерського) рівня реєстрація на вивчення вибіркових дисциплін (заповнення бланків для вибору ВК) організовується під час подачі оригіналів документів для зарахування на навчання у приймальній комісії. Уточнення складу груп, організація написання заяв про включення вибіркових дисциплін в ІНП здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється деканатом факультету упродовж перших двох тижнів початку теоретичного навчання.

Інформація про вибіркові дисципліни
для здобувачів другого (магістерського рівня вищої освіти спеціальності
A4.03 «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» на 2025/2026 н.р.

Назва дисципліни	ВІЙСЬКОВА ІСТОРІЯ ЄВРОПИ
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська, угорська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс має на меті висвітлення військової історії та процес розвитку військового мистецтва держав Центральної, Західної, Північної Європи від античності до початку ХХІ ст.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:
Інтегральна: Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні (ЗК):

ЗК 1. – Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії;

ЗК 3 Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 6– Здатність усвідомлювати цінності громадянського суспільства, діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК 8– Здатність толерувати багатоманітність і полікультурність у суспільстві;

Фахові компетентності спеціальності (ФК) та предметні фахові компетентності (ПК)

ФК 5 – Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури.

ФК 6 – Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ПК 1 – Знати та розуміти методологію дослідження історичного процесу у світовому та національному контекстах, здатність до практичного застосування методів історичного дослідження.

ПК 2 – Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань.

ПК 4 – Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу.

ПК 6 – Здатність організовувати навчальний процес з вивчення історичних дисциплін у ЗЗО, ЗФО та ЗВО на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів під час педагогічної та наукової практики.

Програмні результати навчання:

ПРН 2 – Володіти навиками педагогічної майстерності, враховувати сучасні тенденції освіти в освітньому процесі.

ПРН 6 – Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.

ПРН 11 – Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.	Предмет і завдання курсу «Військова історія Європи».
Тема 2.	Військова історія та військове мистецтво Античності.
Тема 3.	Військова історія та військове мистецтво середньовічної Європи.
Тема 4.	Корінний поворот в історії військового мистецтва.
Тема 5.	Війни та розвиток військового мистецтва в другій половині XVI – поч. XVII ст.
Тема 6.	Розвиток військового мистецтва в період Тридцятирічної війни.
Тема 7.	Війни та військове мистецтво в другій половині XVII ст.
Тема 8.	Історія війн та військове мистецтво Європи XVIII ст.
Тема 9.	Війни Великої французької революції.
Тема 10.	Військове мистецтво епохи Наполеона Бонапарта
Тема 11.	Війна і військове мистецтво Європи в середині XIX ст.
Тема 12.	Військове мистецтво Європи наприкінці XIX – на поч. XX ст.
Тема 13.	Військове мистецтво під час Другої світової війни
Тема 14.	Розвиток військового мистецтва в другій половині XX ст.

Назва дисципліни	«ЯГЕЛЛОНСЬКА ІДЕЯ» В МИНУЛОМУ І В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська, угорська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вибіркової навчальної дисципліни «Ягеллонська ідея» в минулому і в умовах сучасних викликів є всебічне та ґрунтовне вивчення передумов виникнення і піднесення Речі Посполитої, котра стала наочним втіленням Ягеллонської ідеї. Звертається увага на її поступ як державно-політичного феномену трьох народів крізь призму внутрішньої і зовнішньої політики, а також аналіз самої ідеологемі, що лягла в основу відповідних їй політичних дискурсів, котрі побутували у часі історичному і надалі виявилися витребуваними у ХХ-ХХІ ст. Завдання визначаються тим, що навчальна дисципліна «Ягеллонська ідея» в минулому і в умовах сучасних викликів орієнтована на творче осмислення особливостей політичних, соціально-економічних та культурних процесів, що були характерними для країн ЦСЄ під час існування Речі Посполитої. Варто зауважити, що т.зв. Ягеллонська ідея як концепт та міфологема посідає вагомe місце в українській, польській та литовській історіографії, не втратила вона свого значення і у сучасному політичному дискурсі. Прояви даної концепції можемо спостерігати в діяльності тих чи інших політичних сил у відповідні історичні проміжки часу. Обставини їхньої витребуваності так само складатимуть предмет вивчення.

Загальні (ЗК):–

ЗК 1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії. ЗК 3 – Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6 – Здатність усвідомлювати цінності громадянського суспільства, діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 8 – Здатність толерувати багатоманітність і полікультурність у суспільстві

Фахові компетентності спеціальності (ФК) та предметні фахові компетентності (ПК)

ФК 1 – Здатність здійснювати аналіз педагогічної діяльності вчителя, формувати власний стиль професійної діяльності.

ФК 2 – Здатність фахово здійснювати педагогічну діяльність у закладах освіти, володіти формами і методами та інноваційними освітніми технологіями навчання.

ФК 5 – Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури.

ПК 1 – Знати та розуміти методологію дослідження історичного процесу у світовому та національному контекстах, здатність до практичного застосування методів історичного дослідження.

ПК 2 – Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань.

ПК 3 – Здатність до розуміння теорії історичного розвитку, формування наукових засад історико-культурної оцінки спадщини минулого та її впливу на свідомість громадян України.

ПК 4 – Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу.

Програмні результати навчання:

- Володіти навиками педагогічної майстерності, враховувати сучасні тенденції освіти в освітньому процесі. ПР02
- Знати теоретико-методологічні аспекти історичної науки, особливості розвитку всесвітньої історії, основні періоди історії України в контексті світової історії, історико-культурних регіонів України та історію своєї місцевості. ПР09
- Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу. ПР11
- Характеризувати існуючі в сучасному науковому просторі концепції історичного поступу українського народу, українського державотворення, порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем вітчизняної історії. ПР13

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.	Вступ до предмету.
Тема 2.	Геополітичні характеристики Балто-Чорноморського Міжмор'я.
Тема 3.	Річ Посполита в умовах військово-політичних викликів модерних часів: від утворення до поділів Польщі.
Тема 4.	Друга Річ Посполита в конфігураціях Версальської системи міжнародних відносин в Європі.
Тема 5	Європейська та Центральноєвропейська регіональна інтеграція "Східне партнерство".
Тема 6.	Ягеллонська ідея як геополітичний та військово-політичний проект сучасності. Утворення Люблінського трикутника.
Тема 7.	Ягеллонська ідея як концепт в публічному інформаційному просторі: ціннісний і практичний виміри для України та її партнерів.
Тема 8.	Напрями співпраці країн Балто-Чорноморського Міжмор'я.

Назва дисципліни	НАЦІЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОСТІ В ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНІЙ ЄВРОПІ
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська, угорська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс має на меті забезпечити системні знання про процеси формування модерних націй у Центрально-Східній Європі наприкінці XVIII – на початку XX ст. в контексті сучасних теорій нації та націоналізму, розуміння проблем національної ідентичності й націоналізму в сучасній історико-філософській думці.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні (ЗК):

ЗК 1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії.

ЗК 2 – Здатність до діагностування, аналізу, проектування освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти, закладах професійної (професійно-технічної) освіти та закладах вищої освіти.

ЗК 3 – Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 8 – Здатність толерувати багатоманітність і полікультурність у суспільстві.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) та предметні фахові компетентності (ПК)

ФК 5 – Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури.

ФК 6 – Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ПК 1 – Знати та розуміти методологію дослідження історичного процесу у світовому та національному контекстах, здатність до практичного застосування методів історичного дослідження.

ПК 2 – Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань.

ПК 4 – Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу.

ПК 6 – Здатність організувати навчальний процес з вивчення історичних дисциплін у ЗЗО, ЗФО та ЗВО на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів під час педагогічної та наукової практики.

Програмні результати навчання:

ПРН 2 – Володіти навиками педагогічної майстерності, враховувати сучасні тенденції освіти в освітньому процесі.

ПРН 6 – Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.

ПРН 11 – Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу.

ПРН 12 – Знати методику проведення історичних досліджень, володіти методикою опрацювання історичних джерел та проведення історико-красназавчих досліджень, вміти інтерпретувати джерела з усної історії, трактувати історичні процеси, опираючись на документальну базу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.	Нація як концепт та цінність: теоретичні підходи щодо її визначення та класифікації.
Тема 2.	Концепції націоналізму в сучасній західній науковій думці.
Тема 3.	Національна ідентичність: теоретичні аспекти проблеми.
Тема 4.	Націогенез. Становлення модерних націй в Центрально-Східній Європі.
Тема 5	Процеси націо- та державотворення у західних слов'ян наприкінці XVIII – на початку XX ст.
Тема 6.	Особливості націотворчих процесів у південних слов'ян наприкінці XVIII – на початку XX ст.
Тема 7.	Процеси націо- та державотворення у румунів та угорців наприкінці XVIII – на початку XX ст.
Тема 8.	Націотворчі процеси в Україні наприкінці XVIII – на початку XX ст.

Назва дисципліни	ЦЕРКВА-СУСПІЛЬСТВО-ДЕРЖАВА: ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМИН В УКРАЇНІ
Рівень вищої освіти	Перший (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська, угорська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу – висвітлити релігійну ситуацію в Україні через призму взаємовідносин «Церква-суспільство-держава».

Актуальність курсу – в Україні триває процес розбудови громадянського суспільства, основною рисою якого є дотримання прав і свобод громадян. Релігія є одним з тих чинників, який показує рівень розвитку суспільства, позаяк Церква має бути відділеною від держави і має тільки співіснувати, але аж ніяк не залежати. Україна є поліконфесійною державою і релігійні об'єднання мають різний статус і модель взаємин з державою, саме це й будемо розглядати під час вивчення курсу. *Завдання курсу* – розкрити систему взаємовідносин між різними конфесіями та державою, а також як це впливає на розвиток суспільства. Одночасно, розглянути як різні релігійні організації співіснують між собою.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: *інтегральна*: Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. – Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії;

ЗК 3 – Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 6 – Здатність усвідомлювати цінності громадянського суспільства, діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК 8 – Здатність толерувати багатоманітність і полікультурність у суспільстві;

ФК 5 – Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури;

ПК 2 – Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань;

ПК 3 – Здатність до розуміння теорії історичного розвитку, формування наукових засад історико-культурної оцінки спадщини минулого та її впливу на свідомість громадян України;

ПК 4 – Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу.

Програмні результати навчання:

ПРН 11 – Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня

наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу;

ПРН 13 – Характеризувати існуючі в сучасному науковому просторі концепції історичного поступу українського народу, українського державотворення, порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем вітчизняної історії;

ПРН 14 – Вміти доступно, на високому науково-методичному рівні доносити сучасні наукові знання та результати досліджень до здобувачів освіти, професійної та непрофесійної спільноти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.	«Церква-суспільство-держава» - загальні засади формування та розвитку.
Тема 2.	Державно-церковні відносини в період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.
Тема 3.	Регулювання відносин між церквою та державою в Литовсько-польську добу.
Тема 4.	Розвиток державно-церковних відносин козацько-гетьманської України.
Тема 5.	Становище Церкви та її роль у суспільстві на українських землях у к. XVII – п. XX ст.
Тема 6.	Державно-церковні відносини та їх вплив на суспільні процеси в добу української революції.
Тема 7.	Модель церковно-державних відносин в радянський період.
Тема 8.	Принципи взаємовідносин держави і релігійних організацій після здобуття незалежності, їх роль у розбудові громадянського суспільства.
Тема 9.	«Церква-суспільство-держава» на сучасному етапі.

Назва дисципліни	МІЖКОНФЕСІЙНІ ВЗАЄМИНИ НА ЗАКАРПАТТІ В ХХ СТ.
Рівень вищої освіти	Перший (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська, угорська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу – ознайомлення студентів з релігійною ситуацією на Закарпатті в ХХ ст., висвітлення міжконфесійних взаємин в краї. *Актуальність курсу* – релігійні взаємини є одними з основних складових взаємовідносин в соціумі. Для Закарпаття цей курс особливо актуальний, позаяк станом на 2021-й рік в краї співіснує понад 30 різних конфесій та понад 100 національностей. *Завдання курсу* – сьогодення ситуація в Україні у сфері міжрелігійних відносин є достатньо напруженою, інколи з проявами відкритого протистояння та конфліктів. Завданням курсу є розкрити особливості міжконфесійних взаємин в історичній ретроспективі, а саме в ХХ ст.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: *інтегральна*: здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі гуманітарних знань в процесі навчання; здатність розв'язувати спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування комплексне застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. – Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії;

ЗК 3 – Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 6 – Здатність усвідомлювати цінності громадянського суспільства, діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК 8– Здатність толерувати багатоманітність і полікультурність у суспільстві.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) та предметні фахові:

ФК 5Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури;

ПК 2– Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань;

ПК 3– Здатність до розуміння теорії історичного розвитку, формування наукових засад історико-культурної оцінки спадщини минулого та її впливу на свідомість громадян України;

ПК 4– Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу;

ПК 5– Здатність розуміти регіональну історію як частину комплексу історії України та всесвітньої історії з метою її належного об'єктивного висвітлення.

Програмні результати навчання:

ПРН 11– Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу;

ПРН 13– Характеризувати існуючі в сучасному науковому просторі концепції історичного поступу українського народу, українського державотворення, порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем вітчизняної історії;

ПРН 14– Вміти доступно, на високому науково-методичному рівні доносити сучасні наукові знання та результати досліджень до здобувачів освіти, професійної та непрофесійної спільноти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.	Міжконфесійні взаємини на Закарпатті (Угорській Русі) на початку ХХ ст. (до 1918 р.).
Тема 2.	Особливості міжрелігійних відносин в 20-30-х рр. ХХ ст.
Тема 3.	Міжконфесійні протистояння на Підкарпатській Русі.
Тема 4.	Релігійна ситуація на Закарпатті в умовах тоталітаризму.
Тема 5.	Міжконфесійні взаємини на Закарпатті у 80-90-х рр. ХХ ст.
Тема 6.	Роль релігійних організацій у суспільстві під час Першої та Другої світових війн.
Тема 7.	Міжконфесійні шлюби на Закарпатті: звичаї та традиції.
Тема 8.	Вплив міжрелігійних взаємин на освітню, культурну сфери та духовне життя в краї.
Тема 9.	Міжконфесійні відносини через призму державно-церковних відносин.

Назва дисципліни	СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР ЗАКАРПАТТЯ XX СТОЛІТТЯ
Рівень вищої освіти	Перший (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська, угорська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу Курс має на меті, опираючись на теоретичні, конкретно-історичні напрацювання сучасної вітчизняної та закордонної історіографії, спрямувати навчально-пізнавальну діяльність студентів на розкриття особливостей розвитку і соціокультурних трансформацій у Закарпатті протягом XX століття, що дозволить конкретизувати панораму суперечливого соціально політичного й духовно-культурного життя населення в цілому, і національних меншин краю, зокрема. Курс сприятиме глибшому осмисленню та об'єктивній оцінці подій минулого в історії та сьогоденні поліетнічного прикордонного регіону України, що актуалізовано контекстом сучасних процеси формування політичної нації та національно-державної ідентичності в Україні, які виявилися неймовірно ускладненими асиметрією у розвитку регіонів і неспівмірністю ціннісних, у тому числі зовнішньополітичних орієнтацій.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні (ЗК):

ЗК 1– Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії.

ЗК 2 – Здатність до діагностування, аналізу, проектування освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти, закладах професійної (професійно-технічної) освіти та закладах вищої освіти.

ЗК 3– Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 8– Здатність толерувати багатоманітність і полікультурність у суспільстві.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) та предметні фахові компетентності (ПК)

ФК 5– Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури.

ФК 6– Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ПК 1– Знати та розуміти методологію дослідження історичного процесу у світовому та національному контекстах, здатність до практичного застосування методів історичного дослідження.

ПК 2– Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань.

ПК 4– Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу.

ПК 6 –Здатність організувати навчальний процес з вивчення історичних дисциплін у ЗЗО, ЗФО та ЗВО на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів під час педагогічної та наукової практики.

Програмні результати навчання:

ПРН 2– Володіти навиками педагогічної майстерності, враховувати сучасні тенденції освіти в освітньому процесі.

ПРН 6– Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів. **ПРН 9** – Знати теоретико-методологічні аспекти історичної науки, особливості розвитку всесвітньої історії, основні періоди історії України в контексті світової історії, історико-культурних регіонів України та історію своєї місцевості.

ПРН 11– Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу.

ПРН 12– Знати методiku проведення історичних досліджень, володіти методикою опрацювання історичних джерел та проведення історико-краєзнавчих досліджень, вміти інтерпретувати джерела з усної історії, трактувати історичні процеси, опираючись на документальну базу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.	Соціокультурний простір: сутність, структура, актуальність та специфіка наукового дослідження.
Тема 2.	Соціокультурні процеси на Закарпаттіу першій половині ХХ століття (від Австро-угорського панування до національно-визвольної боротьби закарпатських українців).
Тема 3.	Соціокультурний розвиток Закарпаття у міжвоєнний період (у складі Чехословаччини).
Тема 4.	Чехізація чи культурна політика у відношенні нової соціокультурної реальності Закарпаття.
Тема 5.	Регіональний досвід конструювання «радянської людини»: інституції, механізми. Освіта та наука в радянській матриці соціуму: здобутки й втрати.
Тема 6.	Літературно-мистецьке життя Закарпаття: загальноукраїнський та союзний контекст.
Тема 7.	Релігійна складова соціокультурної трансформації краю.
Тема 8.	Трансформаційні процеси в сфері побуту та дозвілля.

Назва дисципліни	УКРАЇНА-КРАЇНИ БАЛТІЙ: НАПРЯМИ І СФЕРИ СПІВПРАЦІ
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції УУННІ
Інформаційне забезпечення	Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда); робота з навчально-методичною літературою; інформаційні технології та комп'ютерні засоби навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс має на меті показати головні напрями співпраці України з країнами Балтії на сучасному етапі, адже, багаторічний досвід взаємодії України з Литвою, Латвією та Естонією активно впливає на формування зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної стратегії держави, осмислення місця України у сучасному геополітичному просторі.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: *інтегральна*: здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні (ЗК):

ЗК 1– Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії.

ЗК 2 – Здатність до діагностування, аналізу, проектування освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти, закладах професійної (професійно-технічної) освіти та закладах вищої освіти.

ЗК 3– Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 8– Здатність толерувати багатоманітність і полікультурність у суспільстві.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) та предметні фахові компетентності (ПК)

ФК 5– Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури.

ФК 6– Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ПК 1– Знати та розуміти методологію дослідження історичного процесу у світовому та національному контекстах, здатність до практичного застосування методів історичного дослідження.

ПК 2– Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань.

ПК 4– Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу.

ПК 6– Здатність організувати навчальний процес з вивчення історичних дисциплін у ЗЗО, ЗФО та ЗВО на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів під час педагогічної та наукової практики.

Програмні результати навчання:

ПРН 2– Володіти навиками педагогічної майстерності, враховувати сучасні тенденції освіти в освітньому процесі.

ПРН 6– Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

ПРН 9 – Знати теоретико-методологічні аспекти історичної науки, особливості розвитку всесвітньої історії, основні періоди історії України в контексті світової історії, історико-культурних регіонів України та історію своєї місцевості.

ПРН 11– Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу.

ПРН 13 – Характеризувати існуючі в сучасному науковому просторі концепції історичного поступу українського народу, українського державотворення, порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем вітчизняної історії.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.	Геополітичне становище регіону Балтійського моря. Інтеграція і співпраця в регіоні
Тема 2.	Країни Балтії у 1990 – початку 2000-х років: економічні, політичні, безпекові трансформації
Тема 3.	Етапи процесу європейської та євроатлантичної інтеграції країн Балтії: досвід для України
Тема 4.	Балтійський вектор зовнішньої політики України
Тема 5	Перспективні напрями співпраці України та країн Балтії на сучасному етапі
Тема 6.	Політична та військова співпраця України та країн Балтії (1991-2014 рр.)
Тема 7.	Політична та військова допомога країн Балтії Україні в контексті війни росії проти України (2014-2024 рр.
Тема 8.	Стан і перспективи співпраці країн балто-чорноморської осі

Назва дисципліни	СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК НАТО ТА ВІДНОСИНИ БЛОКУ З УКРАЇНОЮ
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції УУННІ
Інформаційне забезпечення	Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда); робота з навчально-методичною літературою; інформаційні технології та комп'ютерні засоби навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Завдання курсу полягають у вивченні та з'ясуванні ролі НАТО у формуванні та підтримці міжнародної безпеки, місце України у євроатлантичній системі, особливостей двостороннього співробітництва України-НАТО на сучасному етапі.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні (ЗК):

ЗК 1– Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії.

ЗК 2 – Здатність до діагностування, аналізу, проектування освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти, закладах професійної (професійно-технічної) освіти та закладах вищої освіти.

ЗК 3– Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 8– Здатність толерувати багатоманітність і полікультурність у суспільстві.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) та предметні фахові компетентності (ПК)

ФК 5– Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури.

ФК 6– Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ПК 1– Знати та розуміти методологію дослідження історичного процесу у світовому та національному контекстах, здатність до практичного застосування методів історичного дослідження.

ПК 2– Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань.

ПК 4– Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу.

ПК 6– Здатність організувати навчальний процес з вивчення історичних дисциплін у ЗЗО, ЗФО та ЗВО на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів під час педагогічної та наукової практики.

Програмні результати навчання:

ПРН 2– Володіти навиками педагогічної майстерності, враховувати сучасні тенденції освіти в освітньому процесі.

ПРН 6– Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів. **ПРН 9** – Знати теоретико-методологічні аспекти історичної науки, особливості розвитку всесвітньої історії, основні періоди історії України в контексті світової історії, історико-культурних регіонів України та історію своєї місцевості.

ПРН 11– Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу.

ПРН 13 – Характеризувати існуючі в сучасному науковому просторі концепції історичного поступу українського народу, українського державотворення, порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем вітчизняної історії.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.	Історія заснування Альянсу: історія, структура, діяльність, перспективи.
Тема 2.	Місце НАТО у міжнародних відносинах біполярного світу
Тема 3.	Зовнішня політика України у сфері безпеки на регіональному та глобальному рівнях
Тема 4.	Трансформація відносин України та НАТО в 1991-2024 рр.: історичний аспект
Тема 5.	Аналіз нормативно-правових засад безпекового та оборонного співробітництва України з НАТО
Тема 6.	Політична і практична підтримка України з боку НАТО у контексті російської агресії проти України
Тема 6.	Перспективи співробітництва «Україна-НАТО» і роль у ньому російського фактора
Тема 7.	Участь України у міжнародних операціях з підтримки миру і безпеки під проводом Альянсу

Назва дисципліни	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ТА УКРАЇНА
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська, угорська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс має на меті формування у студентів наукового розуміння сутності та особливостей інтеграційних процесів у Європі, основних теоретичних засад і генези європейської єдності. Вивчення, узагальнення і систематизація знань з проблем і перспектив співробітництва України з Європейським Союзом.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні (ЗК):

ЗК 1– Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії.

ЗК 2–Здатність до діагностування, аналізу, проектування освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти, закладах професійної (професійно-технічної) освіти та закладах вищої освіти.

ЗК 3– Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 8– Здатність толерувати багатоманітність і полікультурність у суспільстві.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) та предметні фахові компетентності (ПК)

ФК 5– Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури.

ФК 6–Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ПК 1– Знати та розуміти методологію дослідження історичного процесу у світовому та національному контекстах, здатність до практичного застосування методів історичного дослідження.

ПК 2– Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань.

ПК 4– Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу.

ПК 6–Здатність організовувати навчальний процес з вивчення історичних дисциплін у ЗЗО, ЗФО та ЗВО на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів під час педагогічної та наукової практики.

Програмні результати навчання:

ПРН 2– Володіти навиками педагогічної майстерності, враховувати сучасні тенденції освіти в освітньому процесі.

ПРН 6– Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

ПРН 9 – Знати теоретико-методологічні аспекти історичної науки, особливості розвитку всесвітньої історії, основні періоди історії України в контексті світової історії, історико-культурних регіонів України та історію своєї місцевості.

ПРН 11– Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу.

ПРН 13 – Характеризувати існуючі в сучасному науковому просторі концепції історичного поступу українського народу, українського державотворення, порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем вітчизняної історії.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.	Становлення відносин між ЄС і Україною.
Тема 2.	Створення договірної правової бази інтеграції України до ЄС.
Тема 3.	Інституційні засади співробітництва України з ЄС.
Тема 4.	Європейська політика сусідства і Україна.
Тема 5.	Політика «Східного партнерства» та Україна.
Тема 6.	Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом
Тема 7.	Безвізовий діалог Україна – ЄС.
Тема 8.	Співробітництво між Європейським Союзом і Україною відповідно до спільних політик ЄС.
Тема 9.	Євроатлантичне співробітництво України.
Тема 10.	Перспективи співробітництва між Україною та ЄС

Назва дисципліни	СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ІСТОРИЧНИХ СТУДІЙ НА ЗАКАРПАТТІ У ХІХ – ХХ СТ.
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	I
Семестр	2-й
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Угорська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Історії Угорщини та європейської інтеграції
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, Наукова бібліотека ДВНЗ «УжНУ», мультимедійний проектор, ноутбук, віртуальне середовище Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета: Поглиблення знань в галузі регіональної історії, зокрема процес нагромадження історичних знань від давніх часів, трансформація знань у зародок наукових студій, розширення тематики історичних досліджень тощо. Студенти отримують цілісні знання про тривалий процес формування наукових уявлень про історію Закарпаття та суміжних регіонів. Набуті знання допоможуть студентам краще орієнтуватися в сучасних культурних процесах, що відбуваються в Україні, сприятимуть формуванню культури та гуманітарних цінностей.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

ЗК 1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії;

ЗК 3 – Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 8 – Здатність толерувати багатоманітність і полікультурність у суспільстві;

ФК 5 – Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури;

ПК 2 – Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань;

ПК 3 – Здатність до розуміння теорії історичного розвитку, формування наукових засад історико-культурної оцінки спадщини минулого та її впливу на свідомість громадян України;

ПК 5 – Здатність розуміти регіональну історію як частину комплексу історії України та всесвітньої історії з метою її належного об'єктивного висвітлення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.	Нагромадження історичних знань в Закарпатті у XVII – XVIII ст.
Тема 2.	Спадщина І.Базилевича – як підґрунтя для історичних студій XIX ст.
Тема 3.	Початки вивчення проблематики історії міст Закарпаття.
Тема 4.	Історичні студії у період національно-культурного відродження слов'ян

	Австрійської імперії. М.Лучкай.
Тема 5.	Доробок Олександра Духновича в галузі історіописання
Тема 6.	Історико-краєзнавчі та історико-релігійні дослідження на Закарпатті наприкінці ХІХ – перші десятиліття ХХ ст.
Тема 7.	ТиводарЛегоцький – дослідник історії Закарпаття
Тема 8.	Наукова спадщина Антала Годинки
Тема 9.	Розвиток історико-краєзнавчих студій на Закарпатті у 1920-40 рр.
Тема 10.	Особливості розвитку крайової історичної науки в умовах панування радянської тоталітарної системи (друга половина 40-кінець 80-х рр. ХХ ст.)